

VAKMANSCHAP IS MEESTERSCHAP

Bovenstaande slogan is door de bierbrouwerij Grolsch, waarschijnlijk in 1984, voor het eerst in een TV-reclame gebruikt. Het klinkt stoer, maar eigenlijk zegt het niets omdat beide woorden vrijwel synoniem zijn.

Als je zou zeggen: vakmanschap is kunst, dan beweer je wel wat. Je kunt het ook omdraaien: kunst is vakmanschap en beide beweringen lenen zich voor discussie. Een goede biljartbal maken vereist vakmanschap, ook als we van allerlei technische hulpmiddelen gebruik kunnen maken, maar is zeker geen Kunst.

De hiernaast afgebeelde houten bol (middellijn 34 cm) is werk van een kunstenaar. Door zijn materiaalkeuze, op de plaats van een knoest, is het geen perfecte bol.

Ik vind hem zo mooi door de textuur van het oppervlak en de geblakerde uitholling die juist de perfectie van een **volmaakte** bol accentueert. Het vakmanschap dat het maken van die bol vereist is duidelijk. En het resultaat is een kunstwerk.

De mathematische bol heeft mij altijd geboeid en ook de materialisatie ervan. Het zijn dikwijls de afwijkingen die verwijzen naar de schoonheid van de **volmaakte** bol.

Het volgende vraagt als inleiding om een klein verhaal. Het Duitse Idar-Oberstein (in Rheinland-Pfalz, ca. 90 km ten oosten van Luxemburg) was meer dan een eeuw geleden nog een rijke vindplaats van allerlei varianten van kwarskristallen. Veel bewoners verdienden hun brood met het delven en bewerken van deze halfedelstenen. Maar de vondsten werden schaarser en schaarser en de vele bekwame vaklui die de halfedelstenen slepen, polijstten en in sieraden verwerkten verloren hun baan. Sommigen emigreerden en zo kwamen ook inwoners van het Duitse stadje in Brazilië terecht.

Tot hun verbazing zagen zij op het platteland dat veel boeren hun grond afgebakend hadden met grote grauwe ronde stenen, die zij zo goed kenden als de geoden die zij in hun eigen land dolven. Bij het stukslaan

ervan kwamen prachtige kwartskristallen tevoorschijn. Zij hadden een veel rijker gebied gevonden die de grondstof kon leveren voor de kwijnende industrie in hun moederland.

Zo kwam het, dat in Idar-Oberstein de industrie weer opbloeide en het nu weer een stadje is vol bedrijvigheid en alom bekend om de bewerking van kostbare mineralen en de verwerking ervan in sieraden. Het vakmanschap is overvloedig aanwezig en de grondstoffen komen uit Brazilië en uit vele andere mineraalrijke landen.

Nevenstaande figuur is een afbeelding van een bol die gemaakt is uit het inwendige van een geode. Het donkere deel is bandagaat. Daaruit ontspruit het doorzichtige bergkristal waarvan de uiteinden in paars amethyst overgaan.

Zowel agaat, bergkristal als amethyst zijn halfedelstenen die in veel sieraden gebruikt worden.

Wie deze prachtige flonkerende bol geslepen heeft is niet

alleen een vakman, maar ook een kunstenaar, een beeldhouwer die in zijn materiaal een ontluikende kristalbloem zag.

De figuur hiernaast toont een plak die uit een geode gezaagd en geslepen is. Hier is alleen vakmanschap voor nodig, terwijl het materiaal vrijwel dezelfde opeenvolging van mineralen vertoont: **agaat, bergkristal en amethyst.**

